

УДК 001.89

С. А. Соколовський

Р. О. Кайдалов

О. І. Біленко

О. М. Крюков

ОСНОВНІ ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЇ НАУКОВОЇ РОБОТИ У НАЦІОНАЛЬНІЙ АКАДЕМІЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ

Розглянуто основні засади організації наукової роботи у Національній академії Національної гвардії України, а також вплив специфічних для сектору безпеки і оборони умов діяльності на пріоритетність проведення наукових досліджень та структуру показників результатів наукової діяльності науково-педагогічних (наукових) колективів. Запропоновано ранжирування форм наукової роботи за важливістю відповідно до дійсних умов функціонування вищих військових навчальних закладів, а також раціональну послідовність отримання різних форм наукової продукції. Викладено підходи до формування матриці наукових проблем і завдань, яка визначатиме послідовність їх вирішення.

Ключові слова: наукова діяльність, наукова робота, принцип управління науково-педагогічним (науковим) колективом, форма наукової роботи, наукова продукція, ранжирування, матриця наукових проблем і завдань.

Постановка проблеми. Результати будь-якої діяльності значною мірою залежать від якості її організації. Не є винятком і наукова робота, зокрема, у вищому військовому навчальному закладі (ВВНЗ).

Під організацією діяльності зазвичай розуміють упорядкування та оптимізацію процесів, які мають певні параметри і цілі. На сьогодні на практиці застосовують різні види і способи організації діяльності. Багато з них перевірені часом, інші прийшли на зміну тим, які не відповідають сучасності, але універсального способу організації певної діяльності немає. Кожен із відомих способів необхідно адаптувати під актуальні цілі, наявні ресурси та умови функціонування системи.

Проте незалежно від способу в основу організації діяльності завжди покладаються певні принципи. Під час організації наукової роботи також необхідно дотримуватися певних принципів, в основу яких доцільно покласти принципи управління науково-педагогічним (науковим) колективом [1]. Ці принципи покликані забезпечувати узгодженість й ефективність роботи підрозділів та окремих працівників, що має позитивно відбиватися на

ступені досягнення поставлених цілей на рівні ВВНЗ.

Мета статті – формування основних засад організації наукової роботи у Національній академії Національної гвардії України, що відповідатимуть поточним умовам її функціонування.

Виклад основного матеріалу. Одним із основних принципів управління науково-педагогічним (науковим) колективом є *принцип інформованості про сутність проблеми*. Процес дослідження сприйматиметься членами цього колективу позитивно і навіть з ентузіазмом, якщо кожен член колективу буде поінформований про результати, які можуть бути досягнуті під час вирішення наукової проблеми. При цьому навіть незначне, на перший погляд, завдання набуватиме певної ваги в контексті важливого суперзавдання.

Іншим важливим принципом є *принцип ініціативи знизу*. З одного боку, інформація про наукову проблему, яку потрібно вирішити, повинна сприйматися науковцями як справа корисна, потрібна як для суспільства, так і особисто для них. З іншого, – завдання, що сформульовані самими виконавцями, не

потребують зайвих пояснень і мотивації з боку керівника.

Невід'ємним від принципу ініціативи знизу є *принцип забезпечення «права на помилку»*, тому що тільки той не помиляється, хто не працює. За даними наукознавців, з моменту постановки і формулювання проблеми ймовірність її розв'язання для прикладних досліджень становить 85 – 90 %, для пошукових – до 60 %, для фундаментальних – лише 5 – 7 %. Тобто право на помилку має об'єктивну основу. Безперечно, це право не стосується кінцевої мети, воно діє лише на проміжних етапах дослідження.

Під час розв'язання складних завдань доцільно застосовувати *принцип тотальності*. Відповідно до нього працівники всіх підрозділів, які беруть участь у вирішенні конкретного наукового завдання, мають бути не тільки поінформованими про можливість виникнення тих чи інших проблем, але й бути безпосередньо залученими до їх вирішення. Такий підхід дає змогу залучити до розв'язання проблем максимум ресурсів, а також одержати корисні ідеї від працівників, які безпосередньо не відповідають за конкретну ділянку роботи.

Підвищити дієвість принципу тотальності можливо застосуванням *принципу перманентного інформування*. Керівник науково-педагогічного (наукового) колективу повинен постійно інформувати весь колектив як про позитивні результати, так і про невдачі або труднощі, які виникли під час вирішення завдань. При цьому доцільно використовувати різні форми зворотного зв'язку.

Своєчасному виявленню й адекватній оцінці корисної ідеї сприятиме *принцип наукової рівності*. Він означає, що ідеї, висунуті будь-яким співробітником колективу, треба оцінювати не за статусом джерела, а за змістом самої ідеї. Інакше кажучи, не має значення, хто висунув ідею, а має значення лише цінність ідеї.

Крім того, є низка принципів, які дають змогу підвищити результативність роботи науково-педагогічного (наукового) колективу на основі індивідуального підходу, врахування наукових інтересів окремих співробітників. Це такі принципи: *індивідуальної компенсації; урахування особливостей сприйняття інновацій різними особами; забезпечення права на індивідуальну творчість кожного члена колективу*.

Принцип *індивідуальної компенсації* полягає в необхідності врахування особливостей членів науково-педагогічного (наукового) колективу, їхніх уподобань, особливостей характеру, менталітету, потреб та інтересів.

Принцип *урахування особливостей сприйняття інновацій різними людьми* полягає у врахуванні індивідуального ставлення кожного до нововведень з метою цілеспрямованого впливу на науково-педагогічних (наукових) працівників, формування їхньої поведінки. При цьому слід зважати на те, що ставлення до нововведень може бути доволі різноманітним. Результати досліджень психологів доводять, що всіх людей за їх ставленням до нововведень можна поділити на новаторів, ентузіастів, раціоналістів, нейтралів, скептиків, консерваторів та ретроградів.

Принцип *забезпечення права на індивідуальну творчість кожного члена колективу* базується на визнанні права на свою думку, на свій підхід до вирішення завдань, поставлених перед колективом у цілому. Це право доповнюється єдиною метою щодо розв'язання проблеми у визначений термін.

Одним із фундаментальних для творчих колективів є *принцип забезпечення права на критику*. Він означає, що будь-яка ідея у процесі критики може бути спростована, якщо вона є хибною, або вдосконалена, якщо вона визнається правильною. При цьому критика має бути конструктивною, доброзичливою, тактовною. Проте є і винятки для застосування цього принципу, наприклад, правило «заборони критики» на етапі генерації ідей.

Принципи «мінімального контролю» і «максимального контролю» повинні забезпечити оптимальне творче вирішення будь-яких проблем. Сутність першого з них у тому, щоб не заважати вільному розвитку думок кожного науковця, а другого принципу – щоб забезпечити максимальний контроль за кінцевою продукцією, результатами досліджень.

Сутність *принципу стимулювання наукової творчості* полягає у використанні всього діапазону моральних і матеріальних стимулів для заохочення науковців до творчості. При цьому дуже важливими є об'єктивність оцінювання роботи кожного члена колективу і справедливості використання стимулів.

Принцип реальності завдання полягає у попередньому оцінюванні можливості

досягнення поставленої мети і виключення постановки таких завдань, реалізація яких практично не є можливою. Цей принцип стосується не стільки наукових аспектів діяльності, скільки різного роду формальних вимог. Реальність розв'язання наукових завдань зазвичай оцінити складно, іноді й взагалі не є можливим, а реальність виконання формальних вимог щодо термінів, обсягів та форм отримання результатів оцінити значно легше.

Ритмічність роботи науково-педагогічного (наукового) колективу забезпечується *принципом безперервності діяльності*. Завершення одного завдання має збігатися з початком нового.

Поряд із принципами організації наукової роботи слід урахувати умови, в яких ця робота проводиться. Мова йде про специфічні характер й особливості діяльності науковців і науково-педагогічних (наукових) підрозділів у структурах сектору безпеки і оборони і, зокрема, в НГУ. До таких умов можна віднести:

– певні обмеження, які стосуються свободи вчених вибирати види, напрями і засоби наукової діяльності відповідно до їхніх інтересів та творчих можливостей, а також стосовно їхньої участі у міжнародних проєктах;

– залежність змісту планування від особливостей організаційно-штатної структури ВВНЗ, його науково-педагогічних (наукових) підрозділів, а також від низки заходів, притаманних лише військовим установам (несення науковцями-військовослужбовцями служби у добовому наряді, відрядження, професійна підготовка тощо);

– регламентацію щодо можливостей опублікування результатів наукових досліджень, яка зумовлена наявністю в їх матеріалах службової інформації або відомостей, що становлять державну таємницю;

– додаткові можливості апробації та експериментальної перевірки результатів досліджень, що впливають із пріоритетності сфери безпеки і оборони (наприклад, участь науковців у навчаннях, випробуваннях зразків озброєння та військової техніки, застосування виробничих баз відомчих підприємств тощо).

Крім того, оскільки наразі наша держава веде бойові дії з відсічі збройної агресії, сформувалася додаткова низка умов, які також мають бути враховані під час організації всіх аспектів наукової діяльності. Зокрема, всі державні структури (не є винятком і НГУ)

змушені працювати в умовах обмеженості часових та матеріальних ресурсів, а також певної зміни пріоритетів. У зазначених умовах вважаємо за доцільне запровадження таких підходів до організації наукової роботи.

1. Зсув акцентів з постановки і проведення фундаментальних досліджень на користь прикладних. Це не означає повну відмову від фундаментальних досліджень, але передбачає перегляд тематики таких досліджень і призупинення тих серед них, які не є життєво важливими для держави у такий складний момент. Ресурси, що при цьому вивільнюються, необхідно спрямувати на скоріше завершення найбільш важливих прикладних досліджень, а в окремих випадках – і на прискорення інших фундаментальних робіт, які можуть суттєво підвищити обороноздатність держави.

2. Перерозподіл ресурсів з довгострокових програм, які потребують відносно значних вкладень матеріальних і часових ресурсів, на короткотермінові, що можуть принести практичну користь найближчим часом. Доцільність такого підходу пояснюється дуже динамічною зміною поточних умов – як зовнішніх, так і внутрішніх. При цьому є ймовірність втрати актуальності тих чи інших наукових досліджень, і для довгострокових проєктів така ймовірність суттєво вища.

3. Змінювання структури показників результатів наукової діяльності науково-педагогічних працівників шляхом їх перерозподілу на користь змістовних за рахунок формальних. На цей час для успішної роботи у ВВНЗ наукові та науково-педагогічні працівники мають відповідати низці критеріїв [2], серед яких є як достатньо змістовні, так і по суті формальні. До перших, наприклад, можна віднести: виконання функцій наукового керівника або відповідального виконавця наукової теми (проєкту), яка була успішно завершена; здобуття наукового ступеня; одержання патентів на винахід чи корисну модель; керівництво (консультування) здобувачем наукового ступеня, що захистив дисертацію тощо. До більш формальних належать такі, що не потребують активної наукової діяльності, не передбачають отримання нових наукових або інших результатів, а саме: наявність досвіду професійної діяльності за відповідним фахом (спеціальністю, спеціалізацією); участь у професійних та(або) громадських об'єднаннях; участь у міжнародних операціях з підтримання

миру і безпеки під егідою ООН та ін. Значна кількість формальних критеріїв не сприяє активній і плідній роботі, створює умови для «спочивання на лаврах».

Наведене вище зумовлює необхідність певного ранжирування відомих форм наукової роботи [3, 4, 5] за важливістю відповідно до дійсних умов функціонування ВВНЗ в Україні. Більш важливими слід вважати такі, що передбачають отримання нових наукових і прикладних результатів, при цьому забезпечують найбільшу ефективність використання ресурсів – дають найбільший корисний ефект у коротший термін та з меншою витратою матеріальних ресурсів.

Орієнтовним варіантом розподілу форм наукової роботи за важливістю на цей час може бути такий:

- науково-дослідні (дослідно-конструкторські, проєктно-конструкторські, дослідно-технологічні, технологічні, пошукові та проєктно-пошукові) роботи;

- участь у випробуваннях (попередніх, визначальних, державних та ін.) нових (модернізованих) зразків (комплексів, систем) озброєння, військової та спеціальної техніки;

- участь у науковому супроводженні розробок та освоєння нових зразків озброєння, військової та спеціальної техніки протягом їх життєвого циклу;

- узагальнення і поширення передового досвіду підготовки та застосування військових формувань;

- наукова і науково-технічна експертиза;

- підготовка наукових і науково-педагогічних кадрів;

- розроблення і підготовка наукових та інших видів видань (монографій, енциклопедій і словників, poradників, дисертацій, статей, доповідей, звітів про результати досліджень на навчаннях, рецензій, відгуків, висновків), які одержані за результатами наукових досліджень;

- розроблення проєктів статутів, нормативно-правових актів і нормативно-технічних документів, методичних рекомендацій;

- наукові та науково-практичні конференції, семінари;

- наукова робота слухачів (курсантів) у ВВНЗ та ін.

Зазначимо, що умовний «ранг» тієї чи іншої форми наукової роботи у цьому переліку є дискусійним питанням і потребуватиме уточнення. Визначення значущості тієї чи

іншої форми наукової роботи стосовно до інших її форм необхідно здійснювати з урахуванням поточного стану системи наукової роботи у ВВНЗ та специфіки завдань, які є найбільш актуальними саме сьогодні. Звичайно, що зі змінами завдань та умов їх виконання відповідний рейтинг має коригуватися й уточнюватися.

При цьому незалежно від інших чинників можна сформувати й певну послідовність отримання різних форм наукової продукції за результатами наукової діяльності колективу (див. рис. 1).

Основу отримання будь-якої наукової продукції складає наукове дослідження. Формами наукового дослідження є науково-дослідні та дослідно-конструкторські (проєктно-конструкторські, дослідно-технологічні, технологічні, пошукові та проєктно-пошукові) роботи. Результати цих робіт оформлюють у вигляді відповідних звітів, які містять нові наукові та практичні результати, а також рекомендації щодо їх використання.

У процесі відпрацювання етапів науково-дослідної (дослідно-конструкторської) роботи, а також інших подібних робіт одержані результати публікуються у фахових наукових виданнях і проходять апробацію на наукових конференціях, симпозіумах, семінарах тощо. Внаслідок цього отримують такі види наукової продукції, як наукові статті та тези доповідей. Публікацію наукових статей або тез доповідей, які не ґрунтуються на результатах актуальних наукових досліджень, слід вважати неприйнятною.

Тривалу роботу з дослідження певної теми у межах науково-дослідної (дослідно-конструкторської) роботи прийнято завершувати публікацією відповідної монографії, у якій наводять систематизовані результати поглибленого вивчення однієї або кількох (тісно пов'язаних між собою) тем.

Наукові та практичні результати, які пройшли перевірку часом, визнані фахівцями і впроваджені у практичну діяльність, мають включатися до виробничо-практичних видань (практичних poradників і посібників, настанов та рекомендацій тощо). На цьому ж етапі відповідні результати вносять у довідкові видання (енциклопедії, енциклопедичні, мовні, лінгвістичні словники, довідники, каталоги).

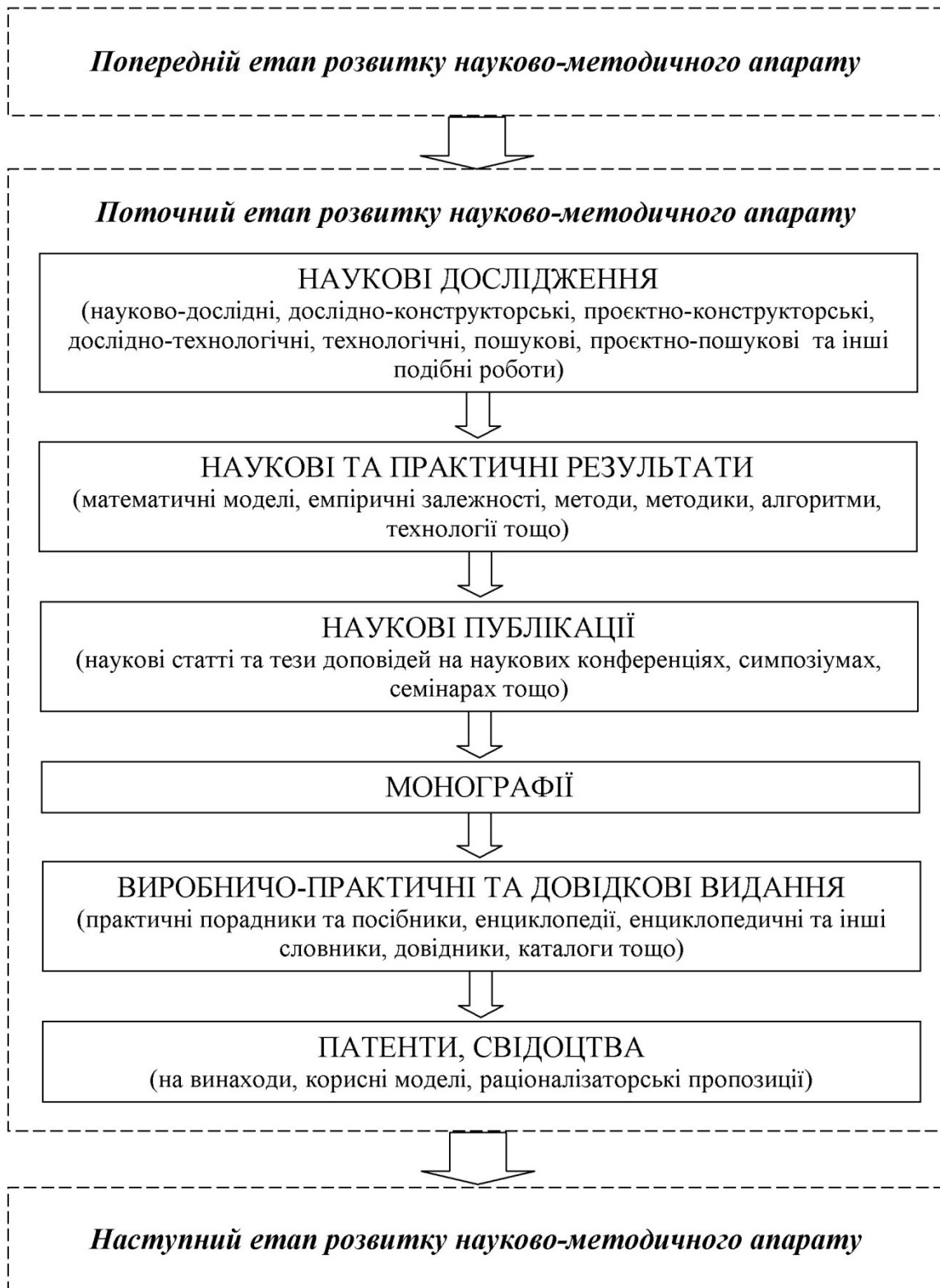

Рисунок 1 – Послідовність отримання наукової продукції за її формами

За підсумками отримання прикладних результатів можуть розробляти заявки на державну реєстрацію винаходів (корисних моделей) [6] або раціоналізаторські пропозиції. У разі успішного проходження відповідних експертиз і перевірок автори одержують патенти чи свідоцтва, які за певних умов можна вважати науковою продукцією.

Варто зазначити, що отримані у процесі наукових досліджень результати не тільки поповнюють і вдосконалюють відповідний науково-методичний апарат (НМА), а також, як правило, лягають в основу нових наукових досліджень певного напрямку. Таким чином забезпечується безперервний процес розвитку НМА у відповідній галузі наук.

Зважаючи на вбудованість певного етапу наукового дослідження у безперервний процес удосконалювання науково-методичного апарату для якісної організації наукової роботи, зокрема її планування, доцільно мати уявлення про попередні та наступні етапи розвитку НМА. З одного боку, складно розв'язувати певну проблему, якщо не виконані деякі завдання, що належать до попереднього етапу. У такому випадку дослідник або колектив дослідників змушені повертатися до роботи, яка проводилася на попередньому етапі, і витратити часові та матеріальні ресурси на доповнення або уточнення результатів попередніх досліджень. З іншого, – добре знати, які напрями подальшого дослідження є найбільш імовірними, отже, які результати мають лягти в їх основу і, відповідно, які дослідження необхідно провести на поточному етапі розвитку НМА.

Для підвищення ефективності наукових досліджень у ВВНЗ доцільно визначити

послідовність розв'язання наукових проблем та вирішення наукових завдань. Ця послідовність може бути оформлена будь-яким чином, наприклад, у формі так званої матриці наукових проблем і завдань (МНПЗ) (табл. 1).

У матриці наукова проблематика поділяється на напрями досліджень, які складають стовбці таблиці. Напрями досліджень формуються на основі керівних документів, наприклад таких, як Перелік пріоритетних напрямів наукового забезпечення службово-бойової діяльності Національної гвардії України, Тематика наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок МВС України [7] на відповідний період тощо.

У рядках таблиці вказано наукові проблеми і завдання, які розв'язуються у межах відповідних напрямів досліджень. Необхідність об'єднання різних напрямів в одну таблицю пов'язана з тим, що результати, які отримуються в межах одного напрямку, можуть спиратися на дослідження, які проводяться за кількома іншими напрямками. Зрозуміло, що в одному рядку може бути лише один елемент, але важливою є саме послідовність виконання робіт.

Під час формування МНПЗ вищий військовий навчальний заклад не обов'язково повинен спиратися лише на власні ресурси. Деякі дослідження можуть виконуватися у співробітництві з іншими організаціями або цілком іншими організаціями. Головне, щоб відповідні дослідження виконувалися у визначеній послідовності і забезпечували отримання передбачуваних наукових та практичних результатів.

Таблиця 1 – Матриця наукових проблем і завдань

Наукова проблема (завдання)	Напрямок дослідження					
	1	2	...	<i>i</i>	...	<i>n</i>
1		X				
2	X					
...				X		
<i>j</i>	X					
...			X			
<i>k</i>						X

Предметом цієї статті є організація наукової діяльності, тому деякі аспекти залишаються поза колом питань, що розглядаються. Так, свідомо не розглянуто практичні проблеми і завдання, хоча саме вони є рушійною силою прикладної науки. Наприклад, в основі МНПЗ має бути відповідна матриця практичних проблем і завдань (МППЗ). При цьому більшість практичних завдань може вирішуватися за допомогою існуючого НМА без необхідності його вдосконалення. Тільки деякі елементи МППЗ, які потребують залучення наукового потенціалу відповідної організації, потраплять до МНПЗ. Питання формування зазначених матриць та взаємозв'язку між ними є досить складним і становить самостійну проблему, яку варто розглянути в окремій публікації.

Водночас може виникнути питання: чому у статті не розглядається науково-технічна діяльність?

Чинне законодавство [8] відрізняє окремі види і форми діяльності у сфері науки і техніки, зокрема, наукову та науково-технічну діяльність, а також поняття «фундаментальні наукові дослідження», «прикладні наукові дослідження», «науково-технічні (експериментальні) розробки». Зв'язок між науковою і науково-технічною діяльністю, а також між основними видами такої діяльності може бути проілюстрований схемою [9], наведеною на рис. 2.

Крім того, Закон України [8] дає визначення понять «вчений», «науково-педагогічний працівник», «науковий працівник», з яких

можна зробити висновок про те, що і науково-педагогічні працівники, і наукові працівники є вченими. Суттєва різниця між ними полягає в тому, що науково-педагогічні працівники професійно провадять педагогічну і наукову або науково-педагогічну діяльність, а наукові працівники проводять фундаментальні та (або) прикладні наукові дослідження й отримують наукові та (або) науково-технічні результати.

Зважаючи на це можна констатувати, що науково-педагогічні та наукові працівники, які обіймають відповідні посади у Національній академії Національної гвардії України, є вченими і згідно з посадовими обов'язками проводять фундаментальні та (або) прикладні наукові дослідження. Оскільки фундаментальні та прикладні наукові дослідження є двома єдиними видами наукової діяльності, можна стверджувати, що науково-педагогічні працівники не залучаються, а наукові працівники можуть не залучатися до науково-технічної діяльності.

Поряд із цим науково-технічна діяльність (з огляду на її визначення у Законі України [8]) має на меті одержання і використання нових знань для розв'язання технологічних, інженерних, економічних, соціальних та гуманітарних проблем. Це не є притаманним для Академії, яка відповідно до Закону України [10] здійснює підготовку курсантів (слухачів, студентів), ад'юнктів для подальшої служби на посадах офіцерського складу з метою задоволення потреб Національної гвардії України.

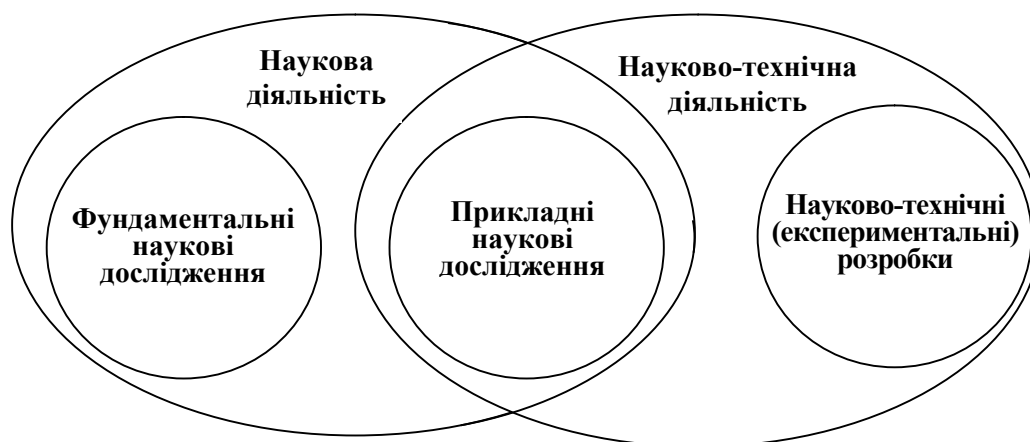

Рисунок 2 – Зв'язок між науковою і науково-технічною діяльністю

Водночас варто зазначити, що за необхідності наукові та науково-педагогічні працівники Академії можуть установленим порядком залучатися до співпраці іншими організаціями, які здійснюють науково-технічну діяльність, мають відповідну наукову і матеріальну базу та потребують допомоги з боку фахівців Академії.

Висновки

1. Організація наукової роботи у Національній академії Національної гвардії України має базуватися на принципах управління науково-педагогічним (науковим) колективом, зміст яких спрямований на забезпечення узгодженості й ефективності роботи підрозділів та окремих працівників, що має позитивно відбиватися на ступені досягнення поставлених цілей на рівні ВВНЗ.

2. Планування наукової роботи доцільно проводити з урахуванням низки специфічних для сектору безпеки і оборони України умов, і особливо тих, що на цей час є наслідком ведення державою бойових дій з відсічі збройної агресії. Ці умови впливають з обмеженості часових та матеріальних ресурсів і ведуть до часткової зміни пріоритетів, зокрема, до зсуву акцентів з постановки і проведення фундаментальних досліджень на користь прикладних, перерозподілу ресурсів з довгострокових програм, які потребують відносно значних вкладень матеріальних і часових ресурсів, на короткотермінові, що можуть принести практичну користь найближчим часом, а також змінювання структури показників результатів наукової діяльності наукових колективів шляхом їх перерозподілу на користь змістовних за рахунок формальних.

3. Доцільним є запровадження підходу до організації наукової роботи, який передбачає ранжирування її форм за важливістю відповідно до дійсних умов функціонування ВВНЗ в Україні. При цьому більш важливими слід вважати такі форми, що передбачають одержання нових наукових і прикладних результатів.

4. Розглянуто раціональну послідовність отримання різних видів наукової продукції за результатами наукової діяльності колективу. Основу отримання будь-якої наукової продукції має складати наукове дослідження.

5. Запропоновано послідовність розв'язання наукових проблем і вирішення наукових завдань подавати у формі матриці, яка наочно визначає і забезпечує порядок отримання передбачуваних наукових та практичних результатів.

Перелік джерел посилання

1. Організаційні аспекти наукової діяльності. URL: https://vuzlit.com/2300312/organizatsiyni_aspekti_naukovoyi_diyalnosti (дата звернення: 30.10.2022).

2. Ліцензійні умови провадження освітньої діяльності : затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. № 1187. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1187-2015-p#Text> (дата звернення: 31.10.2022).

3. Положення з організації наукової роботи в Національній академії Національної гвардії України : затв. начальником Академії 23.09.2020 р. URL: <http://nangu.edu.ua/uploads/files/documenty/pologzhennya/pologennj%20z%20organizacii%20naukovoi%20roboti%20v%20nangu.pdf> (дата звернення: 31.10.2022).

4. Положення про організацію освітньої діяльності в Національній академії Національної гвардії України : затв. начальником Академії 29.01.2021 р. URL: <http://nangu.edu.ua/uploads/files/pologennj%20pro%20osvitnu%20dijlnist.pdf> (дата звернення: 31.10.2022).

5. Положення про організацію наукової і науково-технічної діяльності в системі Міністерства оборони України : затв. наказом МО України від 27.07.2016 р. № 385. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1172-16#Text> (дата звернення: 31.10.2022).

6. Про охорону прав на винаходи і корисні моделі : Закон України від 15.12.1993 р. № 3687-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 7. Ст. 32. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3687-12#Text> (дата звернення: 31.10.2022).

7. Про затвердження тематики наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок на 2020–2024 роки : наказ МВС України від 11.06.2020 р. № 454.

8. Про наукову і науково-технічну діяльність : Закон України від 26.02.2015 р. № 848-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2016. № 3. Ст. 25. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text> (дата звернення: 25.10.2022).

9. Крюков О. М. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб. Харків : НА НГУ, 2017. 144 с.

10. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. *Відомості Верховної*

Ради України. 2014. № 37-38. Ст. 2004. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text> (дата звернення: 25.10.2022).

Стаття надійшла до редакції 15.11.2022 р.

UDC 001.89

S. Sokolovskyi, R. Kaidalov, O. Bilenko, O. Kriukov

BASIC PRINCIPLES OF THE ORGANIZATION OF SCIENTIFIC WORK IN THE NATIONAL ACADEMY OF THE NATIONAL GUARD OF UKRAINE

The main principles of management of the scientific and pedagogical (scientific) team in a higher military educational institution, which ensure the coherence and efficiency of the work of units and individual employees, are considered. Specific conditions for the activities of scientists and scientific units for the structures of the security and defense sector, which should be taken into account when planning scientific work, have been defined. Approaches to the organization of scientific work at a higher military educational institution, which arise from the need to conduct hostilities to repel armed aggression, are described. The priorities that should be taken into account when reviewing the subject of scientific research and the structure of indicators of the results of the scientific activity of scientific teams have been formulated. The expediency of ranking the forms of scientific work by importance in accordance with the actual conditions of functioning of a higher military educational institution is justified. A variant of the distribution of forms of scientific work according to their importance is proposed. The need for periodic review of the degree of significance of various forms of scientific work in relation to others in accordance with the current state of the system of scientific work in a higher military educational institution was noted. The rational sequence of obtaining various forms of scientific products based on the results of the scientific activity of the team is given. The primacy of scientific research in the form of research work as a basis for obtaining scientific products is noted. Approaches to the formation of a matrix of scientific problems and tasks, which will determine the sequence of their solution and contribute to increasing the effectiveness of scientific research in a higher military educational institution in a certain set of their directions, are outlined. The connection between the content of the matrix of scientific problems and tasks and the content of the matrix of practical problems and tasks is noted.

Keywords: *scientific activity, scientific work, the principle of management of scientific and pedagogical (scientific) team, scientific products, ranking, matrix of scientific problems and tasks.*

Соколовський Сергій Анатолійович – кандидат технічних наук, доцент, начальник Національної академії Національної гвардії України
<https://orcid.org/0000-0002-0481-3506>

Кайдалов Руслан Олегович – доктор технічних наук, професор, заступник начальника Національної академії Національної гвардії України з наукової роботи
<https://orcid.org/0000-0002-5131-6246>

Біленко Олександр Іванович – доктор технічних наук, професор, професор кафедри оперативного та логістичного забезпечення Національної академії Національної гвардії України
<https://orcid.org/0000-0001-6007-3330>

Крюков Олександр Михайлович – доктор технічних наук, професор, професор кафедри оперативного та логістичного забезпечення Національної академії Національної гвардії України
<https://orcid.org/0000-0003-4194-6081>